

A sebesség hangja

Nulla egész hét tized milliszekundum rendkívül rövid idő. Egy autó a városi sebességgel ennyi idő alatt közel tíz millimétert halad előre, de a hang is csak 24 cm-t tesz meg. Pont ennyi időre van szükségük az SQ keverőknek, hogy elvégezzék az analóg/digitális átalakítást, a kívánt processzálást és a digitális/analóg visszaalakítást. Ezért a sebesség hangja.

A digitális keverők történetében mindig is fontos volt a feldolgozás sebessége, hiszen ki szeretné később hallani a hangszerét, mint ahogy elkezdett rajta játszani. Persze ahhoz, hogy ez többé ne legyen tényező, a számítástechnika óriási léptékű fejlődésére volt szükség. Meg is lett az eredménye a fejlődésnek, egyre gyorsabb, egyre több szolgáltatást nyújtó eszközök kerültek piacra, de ez persze nem jelentette azt, hogy ezek mind jó eszközök voltak. Az egyre elérhetőbb árú technológiák miatt szinte mindenki nekiállt digitális keverőt gyártani a 3 emberes mérettől a karton tej méretéig. Sikert, ahogy sikerült, a marketing mindig kipótolta a hiányosságokat.

Az Allen&Heath-re ez azonban sosem volt jellemző. Önálló fejlesztéseik és az előremutató technológiák gyors implementálása tette őket azzá, ahol ma tartanak a piacon. Ki ne ismerne a következő pár típusok közül akár egyet is: iLive, GLD, QU, dLive. Ezek a szériák a kiadásuk óta mindennapos használatban vannak, és sok mosolyt varázsolnak a zenészek, hangmérnökök és közvetve – anélkül, hogy tudatosulna bennük – a közönség arcára. Azonban, ahogy megszokhattuk, nem állnak meg a fejlesztéssel és a különböző szériák közötti átjárás megtartásával, és megint nagyot dobtak. Olyan széria látott napvilágot, mely a nagy pultok gondolkodását (96 kHz FPGA XCVI core) egy hordozható méretű felületbe önti. Ez az SQ széria...

A széria két különböző típust ölel fel, az SQ-5-öt és az SQ-6-ot. A két felület nem csak méretben tér el egymástól. Az alapelgondolás az volt, hogy a pultok rendelkezzenek lokális csatornákkal, tehát ne feltétlenül csak bokszon keresztül kommunikáljanak. Így az 5-ös 16, a 6-os 24 saját monó bejáráttal rendelkezik, a két sztereó és a talkback mellett. Ehhez párosul 12 és 16 analóg kijárat is, valamint az AES digitális kimenet. Ne felejtjük el, hogy ezek nem szabnak határt, hiszen mindkét pult képes 48 bejövő csatorna kezelésére a megfelelő boksok használatával. A kiépítés és méretkülönbség adta a fizikai eszközök mennyisége közti különbséget is, mindkét keverőnél a direkt bejáratok számával megegyező húzópotmétert találunk. A nagyobbik eszköz amellet, hogy több húzót tartalmaz, több szabadon konfigurálható tekerőt és gombot is ad

► SQ Touchscreen

► SQ-5

► SQ-6 Hero

► SQ-5 closeup

► SQ Drive

a gyors használat elősegítése érdekében. De mit kapunk még?

Zavarba ejtően sok újdonság és tudás áll rendelkezésünkre, megpróbálom logikusan tagolni, bízván abban, hogy nem fog elveszni a gyerek a sok baba között. Az SQ keverők központi eleme dLive-ban debütált, 96 kHz jelfel-

dolgozású FPGA XCVI core, ami kellően gyorsan és kiváló minőségben processzál, ahogyan a bevezetőben már elhangzott. 0,7 ms válaszideje egyedülállóan tekinthető nem csak a kompakt digitális mixerek piacán, alapja pedig a nagy felbontású, változó bitmélységű jelfeldolgozás, amely nagyon alacsony zajt és rendkívül pre- →

→ cím, mintaszintű mix koherenciát eredményez, mindezt úgy, hogy óriási tartalékokkal bír még nagy igénybevétel mellett is.

A csatornaszámokról már volt szó, mind lokális, mind a bővíthetőség szintjén, azonban fontos megjegyezni, hogy ezek mellett – és nem helyett (!) – 8 sztereó FX csatorna is a birtokunkban van, valamennyi parametrikus EQ-val felvértezve. Az FX utakon kívül további 12 sztereó mixbuszt is igénybe vehetünk, akár AUX, akár GROUP célból, és még választhatunk is, hogy monó vagy sztereó üzemmódban működjenek. További dLive-örökség a csatornák DEEP-processing architektúrája, aminek hála butik minőségű kompresszorok és előfokmodellek közül válogathatunk, úgy, hogy a késés (latency) egyáltalán nem nő.

Ugorjunk át a kompatibilitásra és bővíthetőségre. Rendelkezésünkre áll egy SLink multiprotokoll, amely Cat5e csatlakozáson keresztül juttat minket extra I/O-khoz, valamint megteremti a lehetőségét a remote-audio képességének. Ne feledjük, az SLink port kompatibilitását tekintve mindenevő, tehát az összes eddig kiadott külső A&H boksszal kommunikál, akár GLD/QU (48 kHz/24), akár dLive DX szériáról beszélünk (96 kHz/24). Így persze nemcsak a bővítők, hanem maguk a keverők is összekapcsolhatók, így könnyedén küldhetünk és fogadhatunk jelet egymás között. Az SLink mellett egy klasszikus network csatlakozót is találunk, ami leginkább az installációs alkalmazásokban lesz hasznos, valamint a távoli elérések és egyéb vezérlést könnyítő szolgáltatások miatt.

Még mindig van lehetőségünk további kapcsolatépítésre, hiszen a felsoroltak mellett még egy kártyahellyel is rendelkezünk. Ide hamarosan a saját fejlesztésű, 96 kHz felbontású Dante kártyát, újabb SLink portot adó bővítőt,

és természetesen Waves kártyát is integrálhatunk, a célnak, ízlésünknek, rendszerünknek megfelelően, maximum 64 I/O-kapacitással. Az USB-n keresztüli kommunikációra sem panaszkodhatunk, 32x32 interfészként az SQ-k hangkártyaként és DAW controllerként is működnek (hátlapi csatlakozással), Core Audio és ASIO driverrel, előlapi USB aljzán pedig közvetlenül rögzíthetünk – írási sebességtől függően – pendrive-ra, külső HDD-re 16 sávot, 24 bit/96 kHz-es felbontásban (SQ-drive).

A gyártó külön kiemelte, hogy mivel az SQ-k képesek 12 sztereó mixbuszt is kezelni, kiváló IEM (InEarMonitoring) eszközként is használhatók. Ezt elősegíti a tény, hogy minden ilyen sztereó busz önálló parametrikus és grafikus EQ-val, valamint kompresszorral is rendelkezik. Ha már a monitorozásnál tartunk, szinte magától értetődött – legalábbis számomra –, hogy az ME Personal Monitor rendszerrel is összehangolhatók az SQ-k az SLink porton! Mivel a távoli vezérlés vizeire evezünk az ME rendszerrel, nézzük meg gyorsan, milyen opcióink vannak még erre a célra. Elérhető egy multiplatform felület (iOS/Android) SQ-Mixpad néven. Ehhez mindössze egy tabletre és egy, a network portra csatlakoztatott routerre lesz szükségünk. Így elérhető az összes főbb csatorna és mixfunkció, anélkül, hogy a pult mögött ülünk. Ha pedig nincs ME rendszerünk, akkor sem kell csüggednünk, 2018 második felére ugyanis már dedikált személyi monitor alkalmazást ígér a gyár, SQ-OneMix néven. Ha már ígéretet, újabb firmware várható, mely további kényelmet hoz, hiszen már késésmentes auto-mix funkciókat is tartalmazni fog, ezzel rengeteg időt és energiát takaríthatunk meg egy beszélgetős műsor vagy egyéb televíziós felhasználás közben. A frissítést február végére ígéri a gyártó, mire a kedves

olvasó a kezébe vette ezt a cikket, jó eséllyel már elérhető lesz.

A technológia hiába a legfontosabb, ki szeretne egy csúnya, átláthatatlan keverővel dolgozni? Ezért úgy döntöttem, külön bekezdést érdemel a külső is a sok nagyszerű belső fejlesztés mellett. A különbségekről már esett szó a fizikai kiépítésben, most azonban a megegyező dolgokkal fogunk foglalkozni.

A legfontosabb és leglátványosabb a közép-re helyezett 7 colos kapacitív kijelző, mely kelően nagy felbontású, és könnyedén hozzáférhetünk általa minden funkcióhoz, beállításhoz. Távolabbról szemlélve a kijelző körül találjuk a fontosabb paraméterek potmétereit, a hozzájuk tartozó funkciógombokkal. A csatornák felett – layertől és csatornatípustól függően – található a megfelelően színezett, feliratozást helyettesíteni alkalmas kijelzőt, melyen más hasznos információkat is megjeleníthetünk. További fontos momentum, hogy a keverő összes LED-jének fényereje külön szabályozható! Fizikai valójában az SQ rendkívül masszív, fémháza ellenére mégis könnyen hordozható és roppant strapabíró. Összességében egy masszív, jól átlátható, letisztult eszköz mögé ülünk le, amit könnyen munkamódszereinkhez alakíthatunk.

Biztos vagyok abban, hogy az SQ család átjárhatóságával és flexibilitásával minden helyzetben kiváló szolgálatot tesz, legyen szó installált közegről vagy utazó produkcióról. Sebességben és sokoldalúságban biztosan nem ismer kompromisszumot, már csak azt kell megszoknunk, hogy mennyire könnyű és gyors vele a munka. Nem lesz nehéz.

GERGICS ATTILA
www.audmax.hu

VARILIGHT 1100 LED

Mindent a szemnek.

chromasound.hu

VARI*LITE